

Vår saksbehandler: Bente Tronrud

Vår dato:
13.11.2023
Vår
referanse:
2023/238

Oppdatert:

Deres
referanse:

Referat rådsmøte i Faglig råd bygg- og anleggsteknikk

Tirsdag 31. oktober 2023
kl. 09:00 - 11:00 – Digitalt møte på Teams

Innkalt

Hege Skulstad Espe
Thomas Norland
Kjetil Tvedt
Ingeborg Bøe
Terje Eikevold
Olav Strømmen (vara for Trude Sanna - YS)
Egil Thorsen
Ola Ivar Eikebø
Marit Rødsjø
Madelen Kloster
Turid Borud
Ingeborg Malterud
Harald Braathen (vara for Marie S. Granøien)
Arne Presterud
Øivind Ørnevik

Representerer

Fellesforbundet
BNL
BNL
Utdanningsforbundet
MEF
Fagforbundet
Utdanningsforbundet
KS
SL
Eleverorganisasjonen
KS
NHO Service og Handel
Fellesforbundet
Norsk Arbeidsmandsforbund
Byggmesterforbundet (observatør)

Fra Utdanningsdirektoratet

Bente Tronrud
Marianne F. Jensen/Ingvil Urdal (46 og 49)

Divisjon for læreplan og vurdering

Forfall:

Marie S. Granøien - Fellesforbundet
Trude Sanna - YS
Arne Presterud - Norsk Arbeidsmandsforbund
Madelen Kloster - Eleverorganisasjonen

Dagsorden:

44/2023	<p>Godkjenne innkalling og dagsorden</p> <p>Vedtak: Rådet godkjente innkalling og dagsorden.</p>																												
45/2023	<p>Godkjenne referat fra rådsmøte 25.09.2023</p> <p>Vedtak: Rådet godkjente referatet.</p>																												
46/2023	<p>Små lærefag i videregående utdanning – vurdere organisering som fagskoletilbud - oppdrag fra HK-dir og Udir</p> <p>Kunnskapsdepartementet har gitt et felles oppdrag til HK-dir og Udir om å kartlegge utfordringer ved små fag i tilbudsstrukturen i videregående opplæring, som primært har voksne søkere, men også inkludere små fag som ikke har overvekt av voksne søkere, og vurdere muligheten for at noen av fagene kan organiseres som fagskoletilbud. Her er oppdraget i sin helhet.</p> <p>Innen utdanningsprogram for bygg- og anleggsteknikk gjelder det Brønn- og borefaget, Steinfaget og Limtreproduksjonsfaget (Trelast- og limtreproduksjonsfaget). Her er oversikt over antall fag-/svennebrev totalt i disse fagene. Her er tabell som bl.a. viser alle fagene som er inkludert i oppdraget.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Utdanningsprogram</th> <th>Fagkode</th> <th>Lærefag</th> <th>Fagbrev tot</th> <th>Voksne >=25</th> <th>Søkere2022</th> <th>Kontrakter2022</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Bygg- og anleggsteknikk</td> <td>BABRO3</td> <td>Brønn- og borefaget</td> <td>62</td> <td>57</td> <td>8</td> <td>8</td> </tr> <tr> <td>Bygg- og anleggsteknikk</td> <td>BASTE3</td> <td>Steinfaget</td> <td>59</td> <td>54</td> <td>2</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>Bygg- og anleggsteknikk</td> <td>BALIM3</td> <td>Limtreproduksjonsfaget</td> <td>5</td> <td>5</td> <td>1</td> <td>1</td> </tr> </tbody> </table> <p>Utredningen skal gi et kunnskapsgrunnlag om årsakene til at mange lærefag er små. Det handler blant annet om å finne mer ut av om det er særskilte årsaker til at flere fag primært har voksne søkere. Hva som kan være årsaker til at noen fag har mange søkere, men få læreplasser, og om fagene fører fram til yrker det er behov for. I tillegg ønsker vi å finne ut av om det er god nok rekruttering og opplæringstilbud i fag som av nasjonale hensyn ivaretar nødvendig kompetanse. Vi ønsker også å få mer kunnskap om det kan være framtidige utfordringer knyttet til dagens rammer og opplæringsstrukturer som bidrar til kompetansegap i enkelte fagområder og bransjer.</p> <p>Vi blir bedt om både å kartlegge disse utfordringene, finne mer ut av hva som kjennetegner søkerne, og om de som har fullført med et fag- eller svennebrev fortsetter i yrket. I tillegg å vurdere om det kan være mer hensiktsmessig at noen fag kan organiseres som fagskoletilbud, og foreslå modeller for hvordan dette kan organiseres innenfor det formelle utdanningssystemet. Vi velger i tillegg å ta med små yrkesfag på vg3 i skole, (yrkeskompetanefag) for om mulig få frem et bredere utfordringsbilde.</p> <p>Bestilling, del 1 (del 2 kommer på et senere rådsmøte)</p> <p>Vi ber de faglige rådene vurdere forholdet mellom arbeidslivets, bransjens og fagområdets behov for kompetanse og rekruttering til de minste fagene i utdanningsprogrammet, både i lærefag og i eventuelle små vg3 yrkeskompetanefag som har særskilte utfordringer og at rådet beskriver disse. Ta utgangspunkt i de fire spørsmålene vi har skissert nedenfor.</p> <p>Udir ber om innspill på følgende spørsmål:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hva kan være årsakene til at små fag i deres utdanningsprogram er små? (f.eks. rekrutteringsbehov, små bransjer med begrenset rekrutteringsbehov, verdsetting av faget i arbeidslivet, opplæringsmodell, tilgang på læreplasser, ev. andre forhold?) 2. Er det noen av fagene som ikke matcher rekrutteringen man har behov for i lys av bransjen, arbeidslivet eller nasjonale behov og hensyn? 	Utdanningsprogram	Fagkode	Lærefag	Fagbrev tot	Voksne >=25	Søkere2022	Kontrakter2022	Bygg- og anleggsteknikk	BABRO3	Brønn- og borefaget	62	57	8	8	Bygg- og anleggsteknikk	BASTE3	Steinfaget	59	54	2	5	Bygg- og anleggsteknikk	BALIM3	Limtreproduksjonsfaget	5	5	1	1
Utdanningsprogram	Fagkode	Lærefag	Fagbrev tot	Voksne >=25	Søkere2022	Kontrakter2022																							
Bygg- og anleggsteknikk	BABRO3	Brønn- og borefaget	62	57	8	8																							
Bygg- og anleggsteknikk	BASTE3	Steinfaget	59	54	2	5																							
Bygg- og anleggsteknikk	BALIM3	Limtreproduksjonsfaget	5	5	1	1																							

3. I de små fagene hvor en hovedvekt av søkerne er voksne: Hva kan være årsakene til det?
4. Er noen av utfordringene i små fag som dere tidligere har gitt innspill på (i 2016 og 2020) fortsatt gjeldende? Beskriv hvilke.
5. Kjenner dere til dokumentasjon (forskning, utredninger, rapporter el.) som kan opplyse spørsmålene/oppdraget?

Definisjon av små fag

Det finnes ikke én definisjon av hva som er små fag. I denne kartleggingen har vi (HK-dir og Udir) valgt å ta utgangspunkt i definisjoner fra tidligere utredninger med mål om at vi bedre kan vurdere en mulig sammenheng i utviklingen og knyttet til ulike tiltak som har vært gjennomført de siste 10 årene.

Som i gjennomgangen av tilbudsstrukturen i 2016 ser vi nå både på fag som har gjennomsnittlig færre enn 10 avlagte fag- eller svennebrev, og de lærefagene som har hatt 10 til 50 avlagte fag- eller svennebrev. Vi velger denne gang å ta utgangspunkt i perioden 2016-2023. Samtidig ser vi på lærefag med 0-50 søkere i 2022/23, uavhengig av alder og i tillegg de lærefagene som har en stor andel voksne søkere. Utvalgene vi gjør vil også påvirke hvor mange fag som inngår i utredningen. Ikke alle fagene kan omtales, men vi kan velge ut noen gjennomgående og gjenkjennende eksempler. For eksempel vet vi fra statistikken at det i 2022/23 var 60 lærefag med 10 til 50 søkere (uavhengig av alder), men hvis vi tar med fag som hadde 0-10 søkere så utgjør det 83 fag. Der andelen voksne søkere (eldre enn 24) er større enn 90 % var det 14 lærefag. Hvis vi også inkluderer søkere uten ungdomsrett, øker antallet til 26 lærefag totalt og innen 5 utdanningsprogram for 2022/23.

Av de mest sentrale utfordringene knyttet til små lærefag som har vært belyst i disse dokumentene velger vi å trekke frem:

- Rekrutteringen er ikke i tråd med arbeidslivets behov
- Uoversiktlig tilbudsstruktur og dimensjonering
- Det er utfordrende å gi relevant opplæring på vg1 og vg2 i små fag og fagområder
- Det er dårlig tilgang på læreplasser/lærebedrifter
- Det er kostbart for fylkeskommuner å opprettholde tilbud på vg1 og vg2 med få søkere over tid.
- Noen små lærefag verdsettes ikke i arbeidslivet
- Behov for spesialisering ut over tidsrammen i videregående opplæring
- Det er stor andel voksne i noen lærefag

Faglig råd for bygg- og anleggsteknikk (FRBA) spilte inn at utdanningsprogrammet per januar 2020 har sammensatte vg2-tilbud med både små og store fag, og at de fleste mindre fag på det tidspunktet ikke fikk skoletilbud i vg2. Rådet trakk frem flere utfordringer:

- De store fagene «tar oppmerksomheten» i opplæringen, og det kan være til hinder for rekruttering og relevant opplæring.
- I sammensatte tilbud er det en utfordring at lærerne ofte er rekruttert fra de store fagene.
- Med ny tilbudsstruktur antok rådet at det blant de nye vg2-tilbudene vil være flere som ikke blir tilbudt i alle fylker.

Selv om tilbudsstrukturen fra 2016 til i dag er betydelig endret er det fremdeles mange lærefag med få søkere. I arbeidet med ny tilbudsstruktur ble flere fag for eksempel flyttet til utdanningsprogram med en bedre og relevant faglig tilhørighet, det ble etablert et eget utdanningsprogram for de små tradisjonelle håndverksfagene og vi har i senere tid slått sammen flere små fag til et felles fag, men med fordypninger.

Ingvild Urdal/Udir orienterte – [her](#) er hennes presentasjon.

	<p>Utdrag fra rådets diskusjon:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Brønn- og borefaget er et nytt fag i tilbudsstrukturen og det er for tidlig å konkludere om utvikling i dette faget. Det er derfor ønske om at dette faget går ut av oppdraget slik at man kan se utviklingen i faget før eventuell vurdering om organisering som fagskoletilbud. - Limtreproduksjonsfaget er smalt med kun én løpende lærekontrakt. - Før 2019 var det ikke mulig med etterutdanning på fagskolenivå. Positivt at det er mulig å med fagbrev nummer to, og at det kan tas via fagskole. - Det er bra å rydde i tilbudsstrukturen, og tenke nytt om de aktuelle fagene. - Det ble stilt spørsmål rundt Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR) og at videregående opplæring er på nivå 4, mens fagskole er på nivå 5.1 og 5.2, og hvordan Udir forholder seg til at fag flyttes fra et nivå til et annet. <p>Svar fra Udir: det legges opp til dialog med HK-dir om dette, og vil bli beskrevet under tiltak senere i prosessen.</p> <p>Del 2 av oppdraget kommer som sak til rådene i rådsmøte januar/februar.</p> <p>Tilbakemelding og frist Frist for rådenes tilbakemelding til Udir er 24. november, og tilbakemeldingen skal sendes til sanja.maksimovic@udir.no</p> <p>Vedtak: <i>AU formulerer rådets svar og sender utkastet på høring til fageierne. Videre ber det faglige rådet om at Udir tar Brønn- og borefaget ut av oppdraget.</i></p>
47/2023	<p>Forslag om strukturendring BA og TEK – Oppdrag fra Udir – ref. sak 37/2023</p> <p>Utdanningsdirektoratet har mottatt forslag om kryssløp fra vg1 teknologi- og industrifag til vg2 klima, energi og miljøteknikk og vg2 overflateteknikk. Forslagstillerne er fra Ytre Sunnhordaland opplæringskontor. Her er saken i sin helhet presentert i rådsmøte 25.09.</p> <p>Spørsmål til faglig råd Vi ber rådet ta stilling til og begrunne følgende spørsmål:</p> <p>Hvilke tiltak kan være relevante som kan dekke behovet til forslagstiller og hva kan konsekvensene av ulike tiltak være?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kryssløp? • Fordypningsområder i læreplanene? • Flytting av fag og/eller programområder? • Sammenslåing av fag? • Nedlegging av fag? <p>Rådet fattet følgende vedtak i rådsmøte 25.09.: <i>AU formulerer forslag til svar ut fra diskusjonen i rådet. Utkast til svar sendes rådet for kommentarer.</i></p> <p>Status og forslag til vedtak i rådsmøte 31.10.: I etterkant av rådsmøtet 25.09. har rådets leder og nestleder, samt fagansvarlig gjennomført møte med leder og fagansvarlig i Faglig råd for teknologi- og industrifag (FRTEK) den 04.10.2023. Dette fordi saken berører begge de faglige rådene. Til møtet var også Ytre Sunnhordaland opplæringskontor invitert, siden forslaget er innsendt fra dem. De var invitert for å svare på spørsmål fra FRBA og FRTEK.</p> <p>Selv om FRBA er tydelige på at det viktig å vente på retningslinjer fra Kunnskapsdepartementet når det gjelder kryssløp, konkluderte representantene fra begge de faglige rådene etter møtet at de vil ta saken opp til ny diskusjon i sine kommende rådsmøter. For FRBA sin del blir det den 31.10.</p>

Leder og nestleder i FRBA vil foreslå for rådet at det sies ja til et forsøk med kryssløp fra vg1 teknologi- og industrifag til vg2 Klima, energi og miljøteknikk, og Vg2 Overflateteknikk. Det foreslås at forsøket evalueres etter en periode på fem år.

Rådets sleder og nestleder orienterte om saken:

- Søkere havner på «feil» vg2, de er ikke bevisste på hva valget innebærer. De kan oppleve at fagene «ser» like ut. For ungdommene er ikke flytting et alternativ.
- Søkerne gjennomfører vg2 Overflateteknikk i Bodø som rekrutterer til industrimaler, men det viser seg at ungdommene får jobb på Stord.
- Det finnes ikke vg1 Bygg- og anleggsteknikk i området, samtidig som det er behov for industrimalere og isolatører.
- Det er store (lære)bedrifter i området Stord (Aker Solutions) som har 40-50 læreplasser. For å dekke arbeidslivets behov for kompetanse er det behov for lærlinger i Industrimaler- og Isolatørfaget.
- Det er ønskelig med mer bredde for å kunne møte arbeidslivets behov. Slik det er nå kan ikke ungdommene endre sitt valg til Isolatør eller Industrimaler, et kryssløp vil kunne løse denne utfordringen.

Rådets øvrige medlemmer hadde ingen motforestillinger til forslaget.

Vedtak:

Rådet sier ja til et forsøk med kryssløp fra vg1 teknologi- og industrifag til vg2 klima, energi og miljøteknikk, og Vg2 overflateteknikk. Det foreslås at forsøket evalueres etter en periode på fem år.

48/2023

Forslag til ytterligere lærefag som kan modulstruktureres – Oppdrag fra Udir – ref. sak 39/2023

Rådet er bedt om å vurdere og anbefale ytterligere lærefag som kan inngå i modulstrukturert opplæring. [Her](#) er oppdraget i sin helhet presentert på rådsmøte 25.09..

Rådet gjorde følgende vedtak i saken:

Rådet ber Udir om oversikt over avlagte fag-/svenneprøver for praksiskandidater for utdanningsprogrammet bygg- og anleggsteknikk de siste årene, og vil behandle saken i neste rådsmøte.

Utdrag fra rådets diskusjon:

Det er stort rekrutteringsbehov innen bygg- og anleggsgfagene, og i utgangspunktet er alle fag aktuelle for modulstrukturering. Når det skal meldes inn forslag til hvilke lærefag som skal prioriteres ønsker rådet at læreplanene i de lærefagene som har mange voksne (praksiskandidater), blir prioritert. Aktuelle fag er isolatørfaget, renholdsoperatørfaget, maler- og overflateteknikkfaget, snekkerfaget, betongfaget og rørleggerfaget.

Oversikt over antall avlagte fag-/svenneprøver innen Bygg- og anleggsteknikk avlagt av praksiskandidater siste tre år: ([Her](#) er oversikten hentet fra Udir.no)

Fag	2019-20	2020-21	2021-22
Banemontørfaget	12	16	15
Byggdrifterfaget	159	110	163
Betongfaget	94	110	135
Brønn- og borefaget	5	25	26
Feierfaget	13	25	28
Fjell- og bergverksfaget	48	52	52
Glassfaget	13	38	14
Industrimalerfaget	14	17	12
Isolatørfaget	18	13	8
Limtreproduksjonsfaget	1		

Malerfaget	57	53	76
Murerfaget	28	38	16
Renholdsoperatørfaget	564	789	858
Rørleggerfaget	56	73	60
Steinfaget	2	1	3
Stillasbyggerfaget	63	84	96
Tak- og membrantekkerfaget	22	48	29
Trevare- og bygginnredningsfaget	4	9	7
Trelastfaget	3	8	6
Tømrerfaget	239	279	271
Ventilasjons- og blikkenslagerfaget	19	20	31
Vei- og anleggsgfaget	57	43	95
Anleggsmaskinførerfaget	230	303	293
Asfaltfaget	40	41	39

Udir ber om tilbakemelding innen 31. oktober.

Innspillene sendes til Victoria Katharina Solheimsnes Victoria.Katharina.Solheimsnes@udir.no

Siste oppdatering er at Udir denne uken sender vurderingsordninger på høring:

Krav om sentralt gitt eksamen i læreplanen vg3 opplæring i bedrift før oppmelding til fag- og svenneprøven i modulstrukturert opplæring (VOV). Rådene er kjent med dette og har gitt sin anbefaling tidligere. I tillegg kommer spørsmål om underveisvurdering og sluttvurdering på høring sammen med forskriften, den kommer tidlig november. Rådene er også kjent med denne saken og har gitt skriftlig anbefaling om underveisvurdering.

Rådets leder og nestleder orienterte om saken.

Fra rådets diskusjon:

- Det er fortsatt mange uavklarte spørsmål rundt ordningen, som underveisvurdering og sluttvurdering, eksamen, tilskudd, instruktør- og lærerrollen og realkompetansevurdering.
- Det er sentralt å se hvordan det går med de fagene som allerede er inne i ordningen fra Utdanningsprogram for bygg- og anleggsteknikk, før det foreslås nye fag i ordningen.
- Det har nylig vært møte mellom SRY og AU i de faglige rådene, der ble det klart at flere av de uavklarte spørsmålene omtales i forskriften til ny opplæringslov som kommer på høring medio november.
- I det samme møtet ble det orientert om tre høringer med ulike frister, og videre oppfølging. Dette bør ses i sammenheng og det er derfor for tidlig å komme med nye lærefag som skal modulstruktureres.
- Det ble også klart at mange av de øvrige faglige rådene som var på møte med SRY, også ønsker å avvente, i påvente av høringen av ny forskrift til opplæringsloven.
- FRBA er positive til å utvide ordningen med flere fag, men på et senere tidspunkt når de nevnte forholdene er avklart.

Vedtak:

Faglig råd for bygg- og anleggsteknikk ønsker å vente med å foreslå nye lærefag som kan inngå i utvidelse av ordningen, til sentrale spørsmål rundt ordningen er avklart.

49/2023

Prioritering for utvikling av læremidler innenfor smale fagområder 2024 – bestilling fra Udir
Hvert år blir det bevilget tilskudd til å utvikle læremidler til fag/fagområder som ikke har et markedsgrunnlag innenfor fire kategorier: smale fagområder, særskilt tilrettelagte læremidler, læremidler for minoritetsspråklige elever og parallellutgaver. Fag med færre enn 3000 elever i årskullet er ansett å ikke ha muligheter for tilstrekkelig inntjening ved kommersielt salg av læremidler¹.

I denne bestillingen bes rådene komme med forslag til fag/fagområder som rådene ønsker skal prioriteres i 2024-utlysningen for utvikling av læremidler til smale fagområder. Utlysningen kunngjøres på Udir.no og læremiddelutviklere kan søke midler innenfor de fagene som Udir har lagt i prioriteringslisten i utlysningen. [Her](#) er bestillingen i sin helhet.

Hvert år annonseres en kunngjøring med prioriteringer for den aktuelle utlysningen. Tidligere innvilgede prosjekter er kunngjort på udir.no

- [2019-prosjekter](#)
- [2020-prosjekter](#)
- [2021-prosjekter](#)
- [2022-prosjekter](#)
- [2023-prosjekter](#)

Resultater for 2023-utlysningen

I [2023-utlysningen for smale fagområder](#) ble antallet fag/fagområder som var prioritert redusert. For 2023 medførte det en liste med 34 fag/fagområder til 43 ulike læreplaner.

I 2023 mottok Udir totalt 98 søknader om tilskudd med et samlet søknadsbeløp på 237 millioner kroner. Innenfor rammen for tildeling i 2023 ble det tildelt totalt 100 millioner kroner til 49 ulike prosjekter fordelt på de fire kategoriene.

Resultatet av tildelingen til smale fag i 2023 ble at søknader til 12 fag/fagområder som dekker 19 læreplaner fikk midler. Til tross for at vi reduserte prioriteringslisten for 2023 sammenlignet med foregående år, var det mange søknader og fag/fagområder som ikke fikk tildeling. Manglende tildeling skyldes enten at det ikke kom inn søknader, eller at kvaliteten på innsendte søknader var for lav til å kunne innvilges innenfor de budsjettmessige rammene for smale fag og fagområder. Siden budsjettrammen er en begrensning for søknadsbehandlingen, fikk også søknader av god kvalitet avslag. Med utgangspunkt i at den totale budsjettmessige rammen til denne ordningen er omtrent like stor hvert år, vil Udir derfor redusere antallet prioriterte fag/fagområder per år ytterligere, slik at søknader med god kvalitet i større grad kan bli innvilget. Det betyr en liste per år fra 2024 med 15-20 prioriterte fag/fagområder.

Innen Bygg- og anleggsteknikk har følgende fag/fagområder fått tildeling fra 2019 – 2023:

2019: Betongarbeid - revisjon og digitalisering

2020: vg2 Ventilasjonsteknikk

2021: Ventilasjons- og blikkenslagerfaget - Oppdatering og videreutvikling ev e-læring

2022: vg2/vg3 Byggdrifterfaget

2023: vg2 Betong og mur, vg3 Betongfaget, vg3 Murer- og flisleggerfaget

Prioriteringar for kommende år

For å sikre mest mulig forutsigbare rammevilkår for læremiddelutviklingen, har Udir laget en foreløpig prioriteringsliste for 2024, 2025 og 2026, ut fra rådernes innspill til prioritering. I tillegg vil prioriterte fag som ikke fikk søknader/prosjekter i 2023 fortsatt stå på lista. De fag/fagområder som har stått på prioriteringslisten, men som ingen læremiddelutviklere har levert søknad om tilskudd til, tas ut av prioritering for 2024. [Her](#) er oversikt over tildeling fra 2019 til 2023 og prioritering av fag (merk at det er to faner i regnearket).

Kriterier for prioritering

For å få til en prioriteringsliste med ytterligere redusert antall fag/fagområder, må vi støtte oss til noen utvalgte kriterier som kan vektes mot hverandre. Vi tar utgangspunkt i følgende kriterier, som kan vektes mot hverandre på ulike måter:

- Helt nye fag og fagområder etter innføringen av LK20

- Fag og fagområder med større strukturelle eller faglige endringer etter innføringen av LK20. For yrkesfagene prioriteres vg2- og vg3-løp i skole.
- Fag og fagområder med flere elever prioriteres foran de med færre

Udir har hatt dialog med læremiddelutviklere om kriteriene for prioritering, og deres tilbakemelding er at de støtter de kriteriene som foreligger. Vi gjør imidlertid oppmerksom på at usikkerhet omkring bruk og tilgang til læremidler for vg3 opplæring i bedrift gjør at disse ikke er med på prioriteringslisten for 2024.

Tidsplan for 2024-utlysningen

For utlysningen i 2024 er det lagt følgende tidsplan:

- Utlysning publisert på Udir.no: 9. januar 2024 ([Se utlysning for 2023](#))
- Digitalt søkerseminar: 11. januar 2024
Udir inviterer alle interesserte til et digitalt møte der tilskuddsordningen presenteres sammen med årets utlysning og prioriteringer på de ulike områdene.
- Digital spørretime: 13. februar 2024
Udir inviterer til et digitalt møte ca. 1 måneds tid etter at utlysningen er kunngjort som støtte til de som er i gang med eller planlegger å skrive en søknad om tilskudd. Udirs faglige ansvarlige på de ulike områdene er til stede i møtet, og alle deltakere får mulighet til å stille spørsmål om det de lurer på om søknadsarbeidet.
- Søknadsfrist: 15. mars 2024
- Kunngjøring om tildeling på Udir.no 28. mai 2024 – med forbehold om endringer

Bestilling til faglige råd

I arbeidet med utlysningen for 2024 ønsker direktoratet innspill fra de faglige rådene med utgangspunkt i den prioriteringen hvert faglig råd gjorde for utlysningen i 2023.

De faglige rådene bes gå gjennom prioriteringene for sitt utdanningsprogram og vurdere:

- Er det fag/fagområder som bør prioriteres høyere/lavere på listen?
 - Er det noen fag/fagområder som bør tas ut eller legges til prioriteringslisten? (Minner om at vg3 opplæring i bedrift ikke skal med på prioriteringslisten)
- Gi en kort begrunnelse for eventuelle endringer.

FRBAs forslag til prioritering fra 2023-utlysningen:

Vg2 Anleggsteknikk (<i>Ingen læremiddelutviklere har søkt</i>)
Vg3 Trelast- og limtreproduksjonsfaget med to fordypningsområder
Vg3 Fjell- og bergverksfaget med fordypning
Vg2 Klima-, energi og miljøteknikk
Vg2 Betong og mur/vg3 betongfaget/vg3 murefaget (<i>Tildelt midler</i>)
Vg3 Tak- og membrantekkerfaget
Vg3 Anleggsrørleggerfaget
Vg3 Byggedrifterfaget (<i>Tildelt midler</i>)

For 2024-utlysningen står følgende fag innen Bygg- og anleggsteknikk på prioriteringslisten:

Vg2 - Klima, energi og miljøteknikk

Svar på bestillingen og frist

Innspill til prioritering av fag/fagområder gjøres ved å benytte [denne lenken](#).

Rådene bes svare **innen 24. november 2023**.

Marianne Farstad-Jensen/Udir orienterte.

Fra rådets diskusjon:

	<ul style="list-style-type: none"> - Det er fortsatt behov for læremidler på vg2 Klima, energi og miljøteknikk. - I tillegg er det behov for læremiddel på vg2 anleggsteknikk som er tatt ut av listen, fordi det ikke har kommet søknad fra noen læremiddelutviklere. Det foreslås at denne tas inn igjen i utlysningen for 2024. - Rådets prioritering av fag på vg3 opplæring i bedrift er også tatt ut av listen, men det fortsatt behov for læremidler på vg3. Det er ønske om at det i utlysningen for 2025 igjen blir mulig å foreslå fag på vg3 opplæring i bedrift. <p>Vedtak: <i>Rådet ønsker at vg2 klima, energi og miljøteknikk fortsatt skal stå på prioriteringslisten. I tillegg at vg2 anleggsteknikk tas inn igjen på listen.</i></p>
50/2023	<p>Godkjenningsordningen for utenlandsk yrkesfaglig utdanning – vesentlige elementer - bestilling fra HK-dir – Ref. sak 42/2023</p> <p>Det vises til bestilling fra HK-dir som ble behandlet i rådsmøte 25.09. Her er bestillingen fra HK-dir i sin helhet, og vurderingsskjema for tilbakemelding for hvert fag.</p> <p>Oppdraget til faglig råd</p> <p>Fordi det er de faglige rådene som har myndighet til å ha avgjørende innflytelse på innholdet i læreplanene ber HK – dir Faglig råd for bygg – og anleggsfag om å kvalitetssikre om de sakkyndiges vurderinger er tilstrekkelig representativ for de aktuelle lærefagene, med hensyn til hva den faglige vurderingen skal vurdere, jf. Oppl. 3-4a. Det faglige rådets vurdering og eventuelle justeringer av vesentlige faglige elementer vil utgjøre det endelige produktet.</p> <p>Sakkyndige i følgende lærefag har utarbeidet forslag til vesentlige faglige elementer som man mener må være på plass for å kunne vurdere en utenlandsk læreplan som sidestilt med det norske lærefaget: tømmerfaget, snekkerfaget (med tre fordypninger), murer- og flisleggerfaget, tak – og membrantekkerfaget, ventilasjon – og blikkenslagerfaget, betongfaget, og rørleggerfaget. HK-dir ba rådet prioritere snekkerfaget.</p> <p>Rådets behandling av bestillingen</p> <p>I rådsmøte 25.09. ble det gjort følgende vedtak: <i>Fellesforbundet og BNL går gjennom forslag til vesentlige elementer i snekkerfaget, og sender rådet for godkjenning.</i></p> <p>Fageierne, BNL og Fellesforbundet, utarbeidet forslag til vesentlige elementer i snekkerfaget som ble sendt rådet for godkjenning. Det kom ingen innsigelser til utkastet, og rådets forslag ble sendt HK-dir innen fristen. I oversendelsen ble det presisert at <i>Fageierne har konkludert med at det er ferdighetselementene og ikke kunnskapselementene i kompetansemålene som er vesentlige elementer.</i> Her er rådets forslag og her er vurderingsskjemaet.</p> <p>Vesentlige elementer i følgende fag gjenstår i henhold til bestillingen: tømmerfaget, murer- og flisleggerfaget, tak – og membrantekkerfaget, ventilasjon – og blikkenslagerfaget, betongfaget, og rørleggerfaget.</p> <p>Frist for tilbakemelding til bente.tronrud@udir.no 1. desember.</p> <p>Rådets leder og nestleder orienterte: Søkerne har utdanning over tre år på nivå 4 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk. Språk er ikke et krav ved sidestilling av utenlandsk utdanning. Det vil si at det ikke kan forventes kunnskap om norsk regelverk, IK-forskrift, digitale verktøy fra søkerne mm. Dette må tilegnes i bedrift i Norge.</p> <p>Etter forespørsel fra sakkyndige i snekkerfaget har HK-dir bedt om møte mellom AU i rådet, sakkyndige i snekkerfaget og HK-dir, for en nærmere begrunnelse på rådets valg av vesentlige elementer.</p>

Fra rådets diskusjon:

- Det er sentralt hva som ligger i kunnskap og ferdigheter, og at det kan variere fra yrke til yrke
- Alle fag er forskjellige, og man kan være snekker med utenlandsk utdanning selv om man ikke kan slå opp i norsk regelverk
- Det ligger mye kunnskap bak ferdighetsmålene
- Kjerneelementene i læreplanene er hovedelementene i faget
- Det er sentralt å finne en god praktisk løsning

Vedtak:

Fageierne (Fellesforbundet og BNL) skal ha møte med sakkyndigruppen i snekkerfaget. Dersom det ikke blir endringer etter det møtet, definerer fageierne vesentlige elementer for de øvrige fagene; tømmerfaget, murer- og flisleggerfaget, tak – og membrantekkerfaget, ventilasjon – og blikkenslagerfaget, betongfaget, og rørleggerfaget, på samme måte som for snekkerfaget. Dersom det blir endringer, kommer fageierne tilbake til rådet og redegjør for disse i neste rådsmøte.

51/2023

Orienteringssaker

1. Praktisk informasjon

- **Møteplan høsten 2023**

Dato	Tidspunkt	Møteform
Onsdag 6. desember	kl. 1200-1600	Fysisk møte i Udir Felles middag/juleavslutning etter møtet

- **Møteplan våren 2024**

Dato	Tidspunkt	Møteform
Onsdag 31. januar 2023	kl. 1100-1500	Fysisk møte i Udir

- **SharePoint for FRBA - [Faglig råd for bygg- og anleggsteknikk – SharePoint](#)**
- **Hjemmeside for SRY og faglige råd - [Her](#)** er lenke til siden. Her ligger bl.a. referater fra rådsmøter for alle de faglige rådene.
- **[Digital portal](#) ved forslag til endringer i læreplaner og tilbudsstruktur.**
- **Reiser og reiseregninger for rådsmedlemmer**
[Her](#) er informasjon om reiser og reiseregninger for faglige råd.

2. Faglige saker

Lærlingklausul – Høringsnotat til endring i forskriften om plikt til å stille krav om bruk av lærlinger i offentlige kontrakter ([Se høringsbrevet her](#)).

Kunnskapsdepartementet foreslår endringer i forskrift om plikt til å stille krav om bruk av lærlinger i offentlige kontrakter. Høringsnotatet inneholder forslag om:

- a) Å innføre et krav om at minst ti prosent og alltid minst en person, av de som deltar i arbeidet med å oppfylle kontrakten skal være en lærling, når det er et særlig behov for læreplasser i lærefaget.

b) Å spesifisere at det er et særlig behov for læreplasser dersom det var klart flere søkere til læreplass til et lærefag enn antall inngåtte lærekontrakter i lærefaget ved siste søkning.

c) Å slå sammen forskriftens §§ 6 og 7.

Kunnskapsdepartementet ber om eventuelle innspill innen 15. november 2023.

[Høring av læreplaner i modulstrukturert opplæring for voksne](#)

Frist for innspill i høringen er 1. desember.

2. Endring i forskrift om yrkeskvalifikasjoner (gjelder lovregulerte fag)

Kunnskapsdepartementet sender på høring forslag til endringer i forskrift om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner. Høringen dreier seg om forslag til ny instruks for forholdsmessighetsvurdering av nye yrkeskvalifikasjoner ervervet i andre land og alle EØS-stater og Sveits. EU land har automatisk godkjenning seg imellom, noe Storbritannia mistet etter Brexit.

Departementet foreslår et nytt kapittel 10 i yrkeskvalifikasjonsforskriften om krav til forholdsmessighetsvurdering og et nytt kapittel 11 i samme forskrift om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner fra Storbritannia og Nord-Irland. Dagens kapittel 10 blir nytt kapittel 12.

Forholdsmessighetsvurdering betyr å undersøke om kravene til adgangen til et yrke i Norge er forenelig med disse prinsippene:

- ikke-diskriminerende,
- basert på hensyn til mål i allmennhetens interesse og
- forholdsmessige.

Fristen er 3. november. Partene står oppført som høringsinstanser.

3. Statistikk for utdanningsprogrammet bygg- og anleggsteknikk

Her finner dere statistikk for utdanningsprogrammet med utgangspunkt i Udirs statistikkbank.

- [Utdanningsdirektoratets statistikkbank](#)
- [Analysebrett for endringer i yrkesfagene](#) (utdrag fra statistikkbanken; søkere, overganger, fag-/svennebrev og sysselsetting)
- [Analysebrett for videregående skole](#) (resultater elevundersøkelsen, fravær, karakterer i utvalgte fag, skolebidrag (skolens evne til å heve elevene)

Her er et utvalg av statistikk/lenker for å hente ut statistikk:

- [andel søkere som har fått lærekontrakt](#). Denne statistikken viser hvor stor andel av søkerne som fikk lærekontrakt og startet i lære. Vi publiserer tall over andel søkere som hadde startet i lære innen utgangen av august, oktober og desember.
- [antall nye og antall løpende lærekontrakter](#) Her kan du søke antall nye lærekontrakter.
- antall oppnådde [fag- og svennebrev](#)
- tall for [gjennomføring av læretiden](#)
- [søkere til videregående opplæring](#) per 1. mars hvert år.
- [Elevtall per 1. oktober hvert år, fordelt på trinn.](#)
- [Konsekvenser av koronapandemien for lærlingene](#)
- [Antall permiterte og oppsakte lærlinger](#)
- [Utdanningsspeilet 2022](#) Udirs årlige oppsummering av statistikk og forskning om barnehage og grunnopplæring i Norge. Spesialtema; digitaliseringen av skolen og konsekvenser av koronaepidemien (Udir utarbeider ikke Utdanningsspeil for 2023).
- [Flere lærekontrakter enn før pandemien \(udir.no\)](#)
Tallet på søkere til læreplass i 2021 har økt med 1600 sammenlignet med 2020.
- [Fagval i videregående opplæring 2023-24](#)

	Vedtak: <i>Rådet tok sakene til orientering.</i>
52/2023	Første rådsmøte vår 2024 v/Bente Tronrud – Udir - Onsdag 31. januar 2024 – kl. 1100-1500 – fysisk møte Udir